

**5448 SAYILI HİZMET İHRACATININ TANIMLANMASI,
SINIFLANDIRILMASI VE DESTEKLENMESİ HAKKINDA KARARIN
DİĞER SEKTÖRLERE YÖNELİK UYGULAMA USUL VE ESASLARINA İLİŞKİN
GENELGE¹**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Genelgenin amacı 19/4/2022 tarihli ve 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar kapsamında yer alan diğer sektörlerle yönelik desteklerin uygulamasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu Genelge diğer sektörlerde faaliyet gösteren yararlanıcıya, işbirliği kuruluşuna ve organizatöre 5448 sayılı Karar çerçevesinde verilen desteklerin uygulanmasına ilişkin başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Genelge 5448 sayılı Kararın “Yetki” başlıklı 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) 5448 sayılı Kararın “Tanımlar” başlıklı 3 üncü ve 130 uncu maddelerinde yapılan tanımlara ek olarak bu Genelgede geçen;

a) Bakanlık yurt dışı temsilciliği: Belgenin düzenlendiği, birimin bulunduğu ve görüş için faaliyetin, etkinliğin ya da programın düzenlendiği yerden sorumlu Ticaret Müşavirliğini, Ticaret Ataşeliğini ya da Bakanlık tarafından ilgili ülkede görevlendirilmiş Bakanlık temsilcisini,

b) Genel Müdürlük: Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğünü,

c) İlişkili kişi:

1) Destek kapsamındaki yararlanıcının ortaklarını,

2) Destek kapsamındaki yararlanıcının veya söz konusu yararlanıcının ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,

3) Destek kapsamındaki yararlanıcının veya söz konusu yararlanıcının ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları,

4) Ortakların eşlerini,

5) Ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dâhil yansoy hısımlarını ve kayın hısımlarını,

ç) İncelemeci kuruluş: Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) Genel Sekreterliğini,

d) İşbirliği kuruluşu: Kararın “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), ihracatçı birliği, ticaret ve/veya sanayi odası ile diğer sektörlerde faaliyet gösteren derneği,

¹ 5/4/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

e) Karar: 19/4/2022 tarihli ve 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Kararı,

f) Kayıtlı elektronik posta (KEP): 25/8/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca elektronik iletilerin gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan elektronik postanın nitelikli şeklini,

g) Yararlanıcı: Bakanlıkça destek kapsamına alınması uygun görülen ve Kararın “Tanımlar” başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen alanlarda faaliyet gösteren şirketleri,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Destek Kapsamına Alınma Koşulları ve Desteklenecek Faaliyetler

Destek kapsamına alınma koşulları

MADDE 4- (1) Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak isteyen diğer sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin;

a) Kapsama alınma başvurusu tarihinden önceki son iki yıl içinde her bir yıla ilişkin ticari faaliyet gelirlerinin en az %51’ini Kararın “Tanımlar” başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen faaliyet alanlarının birinde verilen hizmet gelirlerinden elde etmiş olması,

b) Aynı tarihten önceki son beş yıl içinde işletme ve kuruluşlara Kararın “Tanımlar” başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen faaliyet alanlarının birinde en az 2 adet referans hizmet sunmuş olması,

c) Kararın “Tanımlar” başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin (4) numaralı alt bendinde belirtilen uygunluk değerlendirme faaliyetleri alanında faaliyet gösteren şirketler için 27/5/2021 tarihli ve 31493 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinin “Uygunluk değerlendirme kuruluşları” başlıklı 5 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan koşulları sağlaması,

gerekir.

(2) Karar kapsamındaki desteklerden faydalanmak isteyen şirketler tarafından “Destek Kapsamına Alınma Başvuru Belgeleri (EK-4)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle destek kapsamına alınma başvurusu yapılır.

(3) İncelemeci kuruluş değerlendirilmek üzere başvuruyu ve beraberinde sunulan “Temel Bilgi ve Belgeler (EK-1)” listesindeki evrakı Genel Müdürlüğe sunar.

(4) Genel Müdürlük ilgili bilgi ve belgeleri inceleyerek başvuruyu değerlendirir. Başvuru sahibi şirketin destek kapsamına alınmasına ilişkin Genel Müdürlük görüşü incelemeci kuruluşa bildirilir.

(5) Destek kapsamına alınması uygun görülen şirketlerin kapsama alınmadan önce gerçekleştirilen faaliyetleri ve ödemeleri desteğe konu edilemez.

Tescil ve koruma desteği

MADDE 5- (1) Yurt içinde tescil edilmiş markanın yurt dışı tesciline ve/veya korunmasına yönelik giderlere ilişkin destek başvurusu, tescil belgesinin alınmasını veya korunma işleminin tamamlanmasını müteakip yararlanıcı tarafından “Tescil ve Koruma Desteği Başvuru Belgeleri (EK-5)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(2) Bu madde kapsamında;

a) Markanın yurt dışında tescil ettirilmesine ilişkin marka veya patent bürosu hizmeti ile alınan danışmanlık hizmeti giderleri,

b) Markanın ilgili ülkede başka bir şirket veya kuruluş adına tescil ettirilip ettirilmediğinin tespiti amacıyla yapılan araştırma ve inceleme hizmeti giderleri ile zorunlu harcamalar,

c) Yurt dışında tescilli markanın yurt dışında korunmasına ilişkin hukukî danışmanlık hizmetleri giderleri,

ç) Tescil giderleri,
desteklenir.

(3) Tescil yenileme, mahkeme ve yargılama giderleri destek kapsamında yer almaz.

(4) İkinci fıkrada sayılan giderler yurt içi ve yurt dışı marka tescilinin aynı yararlanıcı adına ve ilk tescilin yurt içinde gerçekleşmiş olması durumunda desteğe konu edilebilir.

(5) Yurt dışında tescilli olan markanın yalnızca yurt dışında korunmasına ilişkin hukuki danışmanlık gideri yıllık en fazla 200.000 TL tutarında desteklenir.

Pazara giriş belgeleri desteği

MADDE 6- (1) “Desteklenen Pazara Giriş Belgeleri Listesi (EK-6B)”nde bulunan belge, sertifika veya akreditasyon giderlerine ilişkin destek başvurusu, ilgili pazara giriş belgesinin alınmasını müteakip yararlanıcı tarafından “Pazara Giriş Belgeleri Desteği Başvuru Belgeleri (EK-6)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(2) Bu madde kapsamında;

a) Müracaat ve doküman inceleme giderleri,

b) Belgelendirme tetkik giderleri,

c) Belge kullanım ücretleri,

ç) Zorunlu kayıt ücretleri,

d) Gözetim giderleri,

e) Yenileme giderleri,

desteklenir.

(3) Yenileme giderine ilişkin yıllık destek tutarı Kararın “Pazara giriş belgeleri desteği” başlıklı 132 nci maddesinde belirlenen ve “Ödeme esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde güncellenen yıllık üst limitin %50’sini aşamaz.

Birim desteği

MADDE 7- (1) Birimlerin vergi, resim ve harç dâhil brüt kira ve komisyon giderleri ile birimlerin açılmasına ve/veya işletilmesine yönelik belgelendirme giderlerine ilişkin destek başvurusu; kira, komisyon veya belgelendirme harcamalarının gerçekleştirilmesini müteakip yararlanıcı tarafından “Birim Desteği Başvuru Belgeleri (EK-7)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(2) Yararlanıcı tarafından doğrudan ya da yararlanıcının yurt dışında faaliyet gösteren şirketi

tarafından açılan birimler destek kapsamında değerlendirilir. Yurt dışında faaliyet gösteren şirket tarafından açılan birimlerin bu destek unsurundan yararlanabilmesi için Türkiye'deki yararlanıcı ile yurt dışındaki şirket arasında organik bağın olması gerekir. Organik bağın olduğuna;

- a) Yararlanıcının tüzel kişilik olarak yurt dışındaki şirkete ortak olması,
- b) Yararlanıcının en az %51 hissesine sahip ortak veya ortaklarının yurt dışındaki şirkete ortak olması,
- c) Yararlanıcının halka açık olması halinde halka açık kısmı düşülmek suretiyle kalan hissenin %51'ine sahip ortak ya da ortakların yurt dışında açılan şirkete ortak olması, hallerinde hükmedilir.

(3) Bu madde kapsamında desteğe konu edilen tüm giderlere ilişkin ödemelerin yararlanıcı ya da ikinci fıkradaki şartları haiz yurt dışındaki şirket tarafından yapılması gerekir.

(4) Destek tutarı harcamanın yapıldığı tarihteki organik bağın tesisine esas olan yurt dışı şirketteki ortaklık oranı dikkate alınarak hesaplanır. Destek ödemesi her hâlükârda yararlanıcıya yapılır.

(5) Yurt dışı şirketin Türkiye'deki yararlanıcının kuruluş tarihinden sonra açılması gerekir. Ancak, daha önce organik bağın olmadığı yurt dışındaki şirkete ortak olunması veya yurt dışındaki şirketin hisselerinin tamamının veya bir bölümünün Türkiye'deki yararlanıcının kuruluş tarihinden sonra satın alınması halinde yurt dışı şirketin yararlanıcıdan sonra kurulmuş olması şartı aranmaz.

(6) Desteğe konu birim konut olarak kullanılamaz.

(7) Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından yerinde inceleme yapılmasına yönelik Bakanlık yurt dışı temsilciliğine bildirim ve Bakanlık yurt dışı temsilciliğini davet yükümlülüğü yararlanıcıya aittir.

(8) Bu madde kapsamında;

a) Yurt içi veya yurt dışı ortaklık yapısının destek tutarının hesaplanmasındaki oranı etkileyecek ya da desteğin sona ermesini gerektirecek şekilde değişmesi,

b) Birimin kapanması,

c) Birimin adresinin değişmesi,

ç) Birimin kira sözleşmesinin değişmesi,

hallerinde kapanma veya ilgili değişiklik tarihinden itibaren en geç bir ay içinde incelemeci kuruluşa bildirim yapılır. Söz konusu bildirim yapılmaması durumunda haksız olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler geri alınır.

(9) Ödeme belgesinde kira ödemesinin hangi aya ait olduğunun belirtilmesi gerekmekte olup aksi halde kiraya verenden fatura veya konuya ilişkin ödemelerin hangi aya ait olduğuna dair yazı alınarak sunulması gerekir.

(10) Destek başvurusunda bulunulmuş bir birimin adresinin ülke sınırları içinde değiştirilmesi durumunda yeni adresteki birim, eski adresteki birimin devamı olarak değerlendirilir.

Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği

MADDE 8- (1) "Desteklenen Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri Listesi (EK-8Ç)"nde yer alan yurt dışına yönelik olarak işbirliği kuruluşunca gerçekleştirilecek tüm faaliyetler ile yararlanıcı tarafından gerçekleştirilecek aynı listenin "Özel Tanıtımlar" kısmında düzenlenen faaliyetlere ilişkin giderlerin desteklenebilmesi için faaliyetin başlangıç tarihinden en az bir ay önce yararlanıcı ya da işbirliği kuruluşu tarafından "Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği Ön Onay

Başvuru Belgeleri (EK-8B)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) “Desteklenen Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri Listesi (EK-8Ç)”nde belirtilen yurt dışına yönelik faaliyetlere ait yapım, yayın, organizasyon ve ilgili diğer giderlere ilişkin destek başvurusu, faaliyetin tamamlanmasını müteakip yararlanıcı ya da işbirliği kuruluşu tarafından “Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği Başvuru Belgeleri (EK-8)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(3) Sponsorluk harcamalarına ilişkin yıllık destek tutarı, Kararın “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 134 üncü maddesinde belirlenen ve “Ödeme esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde güncellenen yıllık üst limitin %10’unu aşamaz.

(4) Bu madde kapsamında destek başvurusuna konu edilen tanıtım faaliyetleri “Tanıtıma ilişkin hususlar” başlıklı 29 uncu maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

Yurt dışı etkinlik katılım desteği

MADDE 9- (1) İşbirliği kuruluşunun bireysel veya milli düzeyde katılım sağlayacağı “Desteklenen Yurt Dışı Etkinlikler Listesi (EK-9B)”nde yer alan etkinliğe ilişkin katılım giderlerinin desteklenebilmesi için etkinliğin başlangıç tarihinden en az bir ay önce işbirliği kuruluşu tarafından “Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-9Ç)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Yararlanıcının ya da işbirliği kuruluşunun bireysel veya milli düzeyde katılım sağladığı “Desteklenen Yurt Dışı Etkinlikler Listesi (EK-9B)”nde yer alan etkinliğe katılım giderlerine ilişkin destek başvurusu, etkinliğin gerçekleştirilmesini müteakip yararlanıcı ya da işbirliği kuruluşu tarafından “Yurt Dışı Etkinlik Katılım Desteği Başvuru Belgeleri (EK-9)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(3) Bu madde kapsamında;

a) Nakliye giderleri,

b) Kayıt ücreti,

c) Yer kirası,

ç) Standın tasarımı, konstrüksiyonu ve kurulumuna ilişkin giderler,

d) Raf, ışıklandırma, internet, elektrik, ses ve görüntü sistemleri, temizlik, halı, masa ve sandalye giderlerini içeren stant harcamaları,

e) Yararlanıcının veya işbirliği kuruluşunun en fazla 2 temsilcisinin ekonomi sınıfı gidiş-dönüş ulaşım giderleri,

f) Sanal ortamda düzenlenen etkinlikler için ise katılım ve kayıt ücretleri, desteklenir.

(4) Bu madde kapsamında güvenlik, hostes ve tercümanlık hizmetlerine ilişkin giderler desteklenmez.

(5) Üçüncü fıkrada sayılan giderler etkinliğe stant ile katılım sağlanması koşuluyla desteğe konu edilebilir.

(6) Genel Müdürlükçe desteklenmesi uygun görülen etkinlikler “Desteklenen Yurt Dışı Etkinlikler Listesi (EK-9B)”ne eklenir. Bu listenin içinden “Milli katılım tanıtım desteği” başlıklı 10 uncu madde kapsamında ön onay verilen yurt dışı etkinlik organizasyonları “Desteklenen Yurt Dışı Etkinlik Organizasyonları Listesi (EK-9C)”ne dâhil edilir. Genel Müdürlükçe uygun görülmeyen etkinlikler anılan listeden çıkarılır. Mezkûr listeler Bakanlık internet sitesinde ilan

edilir.

(7) “Desteklenen Yurt Dışı Etkinlikler Listesi (EK-9B)”ne etkinlik eklenebilmesi için söz konusu etkinliğin;

a) Konusu itibarıyla sektörel nitelikli olması,

b) Katılımcı veya ziyaretçi açısından uluslararası nitelikli olması,

c) Stant ile katılım sağlanabilmesi,

ç) Önceki performanslarının değerlendirilebilmesi,

d) Kurumsal bir internet sitesine sahip olması veya etkinliği düzenleyen organizatörün kurumsal internet sitesi üzerinden bilgilerine ulaşılabilir olması,

gerekir. Kurgusu itibarıyla stant ile katılımın mümkün olmadığı ya da katılımcılara standın haricinde farklı katılım seçeneklerinin de sunulduğu etkinliklerde Genel Müdürlüğün uygun görmesi halinde beşinci fıkrada ve bu fıkranın (c) bendinde belirtilen koşullar aranmaz.

(8) Bu madde kapsamında destek başvurusuna konu edilen ulaşım harcamaları “Ulaşım ve konaklamaya ilişkin hususlar” başlıklı 30 uncu maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

Milli katılım tanıtım desteği

MADDE 10- (1) Bir yurt dışı etkinlik organizasyonunun gerçekleştirilebilmesi ve Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş organizatörün etkinliğe yönelik tanıtım giderlerinin desteklenebilmesi için organizasyonun başlangıç tarihinden en az iki ay önce organizatör tarafından “Yurt Dışı Etkinlik Organizasyonu Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-10B)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Bu madde kapsamında tanıtım giderlerine ilişkin destek başvurusu, organizasyonun gerçekleştirilmesini müteakip organizatör tarafından “Yurt Dışı Etkinlik Organizasyonu Tanıtım Desteği Başvuru Belgeleri (EK-10)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(3) Bir yurt dışı etkinlik organizasyonunun desteklenebilmesi için söz konusu organizasyonun toplamda en az 8 yararlanıcının ve/veya işbirliği kuruluşunun katılımı ile gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Yurt dışı etkinlik organizasyonunun sanal olarak düzenlenmesi durumunda destekten yararlanılabilmesi için organizasyonun;

a) Toplam katılımcı sayısının 50’den ve organizasyon süresince sanal etkinlik portalına giriş yapacak çevrim içi ziyaretçi sayısının da 500’den az olmaması,

b) Toplam yabancı katılımcı sayısının toplam katılımcı sayısının yarısından az ve toplam yabancı ziyaretçi sayısının da toplam ziyaretçi sayısının yarısından az olmaması, gerekir.

(5) Fiziki olarak gerçekleştirilen bir yurt dışı etkinlik organizasyonunda organizatörün;

a) Sektöre, katılımcılara ve yurt dışı etkinlik organizasyonuna yönelik “Desteklenen Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri Listesi (EK-8Ç)”nde yer alan faaliyetlere,

b) Toplam alanı 25 m²’yi geçmemek üzere info-standa,

c) Katılımcılara kiralanan toplam organizasyon alanının %15’ini geçmemek üzere gösteri, etkinlik veya trend alanına, yönelik giderleri desteklenir.

(6) Sanal olarak gerçekleştirilen yurt dışı etkinlik organizasyonunda sadece beşinci fıkranın (a) bendinde yer alan giderler desteklenir.

(7) Ön onay verilecek ve desteklenecek yurt dışı etkinlik organizasyonları Yurt Dışı Etkinlik Organizatörlerinin Yetkilendirilmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Genelgede tanımlanan sektörel Türk hizmet ihracatı etkinliği, milli katılım organizasyonu veya yabancı katılımlı sektörel etkinlik türlerinden birinde düzenlenebilir ve söz konusu milli katılım etkinliğine ilişkin tanıtım giderleri Kararın “Milli katılım tanıtım desteği” başlıklı 136 ncı maddesi kapsamında desteğe konu edilir.

(8) Bu madde kapsamında destek başvurusuna konu edilen tanıtım faaliyetleri “Tanıtıma ilişkin hususlar” başlıklı 29 uncu maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

Sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programları desteği

MADDE 11- (1) Sektörel alım veya ticaret heyeti programlarına yönelik giderlerin desteklenebilmesi için programın başlangıç tarihinden en az iki ay önce işbirliği kuruluşu tarafından “Sektörel Alım ve Ticaret Heyeti Programları Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-11B)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Sektörel alım veya ticaret heyeti programı giderlerine ilişkin destek başvurusu, programın gerçekleştirilmesini müteakip işbirliği kuruluşu tarafından “Sektörel Alım ve Ticaret Heyeti Programları Desteği Başvuru Belgeleri (EK-11)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(3) Destek ödemesi yapılabilmesi için sektörel alım heyeti programlarında “Sektörel Alım Heyeti Programı Sonuç Raporu (EK-11F)”nun, sektörel ticaret heyeti programlarında ise “Sektörel Ticaret Heyeti Programı Sonuç Raporu (EK-11E)”nun incelemeci kuruluş tarafından Genel Müdürlüğe sunulması ve söz konusu raporun Genel Müdürlük tarafından uygun bulunması gerekir.

(4) Bu madde kapsamında;

a) Sektörel alım heyeti programı için programı düzenleyen işbirliği kuruluşunun ve yabancı katılımcıların; sektörel ticaret heyeti programı için ise programı düzenleyen işbirliği kuruluşunun ve programa katılan yararlanıcının ya da işbirliği kuruluşunun en fazla ikişer temsilcisinin uluslararası ve/veya şehirlerarası ekonomi sınıfı ulaşım ve transfer giderleri ile anılan temsilci başına günlük en fazla 5.400 TL tutarında konaklama (oda ve kahvaltı) giderleri,

b) Tercümanlık hizmeti giderleri,

c) Toplantı ve ikili iş görüşmesi organizasyonu giderleri (yer kirası, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri),

ç) Görsel, yazılı, işitsel ve dijital tanıtım giderleri,

d) Halkla ilişkiler ve eşleştirme hizmeti giderleri,

e) Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri giderleri,

f) Fuar, kongre, konferans, seminer veya festival etkinliklerine ilişkin temsilci kayıt ücretleri,

desteklenir.

(5) Sanal ortamda gerçekleştirilen heyet programı için dördüncü fıkranın (b), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen giderler ile sanal heyetin gerçekleştirildiği platforma ödenen kullanım ücreti desteklenir.

(6) Ön onay verilen sektörel ticaret heyetleri kapsamındaki ön heyetlerde işbirliği kuruluşunun yurt dışında görevlendirdiği en fazla 2 temsilcisinin ulaşım ve konaklama giderleri dördüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen koşullarda desteklenir. Ön heyet yol hariç en fazla üç gün

süreyle desteklenir.

(7) Bu madde kapsamında sektörel alım veya ticaret heyeti programı yol hariç en fazla beş gün süreyle desteklenir.

(8) Toplamda en az 5 yararlanıcının ve/veya işbirliği kuruluşunun katılım sağladığı sektörel ticaret heyeti programları desteklenir. Sektörel alım heyeti programlarında asgari katılımcı sayısı şartı bulunmamaktadır.

(9) Bu madde kapsamında destek başvurusuna konu edilen tanıtım faaliyetleri “Tanıtıma ilişkin hususlar” başlıklı 29 uncu maddede; ulaşım ve konaklama ise “Ulaşım ve konaklamaya ilişkin hususlar” başlıklı 30 uncu maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

HİSER projesi başvurusu

MADDE 12- (1) Bir HİSER projesinin destek kapsamına alınabilmesi için işbirliği kuruluşu tarafından “HİSER Projesi Onay Başvuru Belgeleri (EK-12)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle başvuru yapılır. Proje onay başvuruları; ihracat stratejisi ve politikaları çerçevesinde içerik, amaca uygunluk, bütçe ve işbirliği kuruluşunun proje yönetim kapasitesi açısından değerlendirilerek sonuçlandırılır.

(2) Genel Müdürlük; proje üzerinde işbirliği kuruluşu ile görüşmeler gerçekleştirebilir, bu görüşme ve değerlendirmeler sonucunda projeyi onaylayabilir, projeye ilişkin değişiklik ve geliştirme önerilerinde bulunabilir veya projeyi reddedebilir.

(3) Değerlendirme sonucunda projeye onay verilmesi halinde söz konusu onayın proje sahibi işbirliği kuruluşuna bildirilmesini müteakip işbirliği kuruluşu projeyi yürütmeye başlayabilir. Proje başlangıç tarihinin belirlenmesinde proje kapsamındaki herhangi bir faaliyet için verilen ilk ön onay tarihi esas alınır.

(4) İşbirliği kuruluşu, diğer bir işbirliği kuruluşu ile birlikte ortak proje başvurusunda bulunabilir.

(5) Bir HİSER projesinde en az 8 yararlanıcının yer alması gerekir. Yararlanıcıların proje sahibi ya da ortağı işbirliği kuruluşunun üyesi olması gerekir.

HİSER projesi ihtiyaç analizi faaliyeti

MADDE 13- (1) İhtiyaç analizi faaliyeti kapsamında yararlanıcıların rekabet güçlerinin ve ihracat kapasitelerinin geliştirilmesini teminen şirket, kurum veya kuruluş ile sektör ve pazar analizi konularında incelemeler yapılarak ve yararlanıcıların ihracat potansiyeli belirlenerek ihracat stratejisi hazırlanır, projenin yol haritası oluşturulur.

(2) Projeye katılacak yararlanıcılar için ihtiyaç analizi yaptırmak üzere işbirliği kuruluşu tarafından “HİSER Projesi İhtiyaç Analizi Faaliyeti Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-13)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(3) İşbirliği kuruluşu; ihtiyaç analizi faaliyeti kapsamında yapacağı hizmet alımlarında en az 3 şirket veya üniversiteden yapılacak çalışmaların ayrıntılı planını ve bütçesini içeren teklifi alır, en kaliteli hizmet ve en uygun fiyat prensibi doğrultusunda seçimini yapar ve seçtiği teklifi diğer tekliflere ilişkin belgelerle birlikte ön onay başvurusunda ibraz eder.

(4) Bu madde kapsamında;

a) İhtiyaç analizi rapor bedeli,

b) Faaliyet organizasyon giderleri (yer kirası, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri), desteklenir.

(5) İhtiyaç analizi raporunun ve “Proje Faaliyet Çizelgesi (EK-18A)”nin projenin onaylanmasını takip eden en geç altı ay içinde işbirliği kuruluşu tarafından Genel Müdürlüğe iletilmesi ve anılan dokümanların Genel Müdürlük tarafından uygun bulunması gerekir. Aksi halde proje onayı iptal edilir.

(6) Genel Müdürlük; incelemenin ardından işbirliği kuruluşunu raporu sunmak üzere çağırabilir, raporu olduğu gibi onaylayabilir, rapora ilişkin değişiklik ve geliştirme önerilerinde bulunabilir veya raporu reddedebilir. İhtiyaç analizine ilişkin değişiklik taleplerinin değişiklik bildirim tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yerine getirilerek sunulması gerekir. Aksi halde, proje onayı iptal edilir.

(7) İstihdam faaliyeti için proje onayını; diğer faaliyetler için ise ihtiyaç analizi raporu onayını müteakip işbirliği kuruluşu tarafından ön onay başvurusu yapılabilir. Başvurusu yapılan faaliyetlerin istihdam hariç olmak üzere “Proje Faaliyet Çizelgesi (EK-18A)”nde yer alması gerekir.

(8) İşbirliği kuruluşu HİSER projesi kapsamında ihtiyaç analizi raporu onaylanana kadar projeye yeni yararlanıcı ekleyebilir. Genel Müdürlük işbirliği kuruluşunun projeye yeni yararlanıcı ekleme başvurusunu değerlendirir ve uygun görülen her yararlanıcı ihtiyaç analizi çalışmasına dâhil edilir.

HİSER projesi eğitim ve danışmanlık faaliyeti

MADDE 14- (1) İhtiyaç analizi sonuçları göz önünde bulundurularak eğitim faaliyetine ihtiyaç duyulması halinde “HİSER Projesi Eğitim Faaliyeti Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-14)” listesinde; danışmanlık faaliyetine ihtiyaç duyulması halinde ise “HİSER Projesi Danışmanlık Faaliyeti Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-14B)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle faaliyetin başlangıç tarihinden en az bir ay önce işbirliği kuruluşu tarafından ön onay başvurusu yapılır.

(2) İşbirliği kuruluşunun bu madde kapsamında yapacağı hizmet alımlarında teklif alınması, seçim yapılması ve tekliflere ilişkin belgelerin sunulması konusunda “HİSER projesi ihtiyaç analizi faaliyeti” başlıklı 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasında yer alan usuller uygulanır.

(3) İhtiyaç analizini gerçekleştiren şirketin/üniversitenin aynı projenin eğitim ve danışmanlık faaliyetleri kapsamında hizmet vermemesi esastır.

(4) Bu madde kapsamında;

a) Eğitim ve/veya danışmanlık hizmeti gideri,

b) Faaliyet organizasyon giderleri (yer kirası, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri),

c) Tercümanlık hizmeti gideri,

desteklenir.

HİSER projesi istihdam faaliyeti

MADDE 15- (1) HİSER projesinin kümelenme anlayışı temelinde planlanması ile proje faaliyetlerinin organizasyonuna ve koordine edilmesine yönelik olarak ilk defa istihdam edilecek en fazla 2 uzman personelin istihdam giderlerinin proje süresince desteklenebilmesi için istihdam öncesinde işbirliği kuruluşu tarafından “HİSER Projesi İstihdam Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-15)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Bu madde kapsamında ön onay verilebilmesi için ilgili personelin “HİSER Projesi Kapsamında İstihdamı Desteklenecek Personelde Aranacak Nitelikler (EK-15B)”de yer alan şartları

haiz olması gerekir.

(3) İstihdam giderine ilişkin destek ödemesinin yapılabilmesi için ihtiyaç analizi çalışmasının tamamlanması ve ihtiyaç analizi raporunun Genel Müdürlükçe onaylanması gerekir.

(4) Daha önce Bakanlıkça kapsama alınan teknoloji hızlandırıcı ihracat projesi, HİSER projesi, uluslararası teknoloji pazarlama ofisi (UTPO) veya uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi (UR-GE) projesinde istihdam edilen personel için ilk defa istihdam edilme koşulu aranmaz.

(5) Brüt maaş tutarı belirlenirken istihdam desteğinden yararlandırılan personel için desteğe konu ayda Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen prime esas kazanç tutarı dikkate alınır.

HİSER projesi tanıtım faaliyeti

MADDE 16- (1) İhtiyaç analizi sonuçları göz önünde bulundurularak yapılacak tanıtım faaliyetine ilişkin giderlerin desteklenebilmesi için faaliyetin başlangıç tarihinden en az bir ay önce işbirliği kuruluşu tarafından “HİSER Projesi Tanıtım Faaliyeti Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-16)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Tanıtım faaliyeti kapsamında;

- a) Küme internet sitesinin yapım ve işletim gideri,
- b) Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri gideri,
- c) Görsel, yazılı, işitsel ve dijital tanıtım giderleri,
- ç) Küme tanıtım filmi yapım gideri,
- d) Küme logosunun tasarlanmasına ilişkin giderler, desteklenir.

(3) Bu madde kapsamında destek başvurusuna konu edilen tanıtım faaliyetleri “Tanıtıma ilişkin hususlar” başlıklı 29 uncu maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

HİSER projesi sektörel ticaret heyeti ve sektörel alım heyeti faaliyetleri

MADDE 17- (1) HİSER projesi kapsamındaki sektörel ticaret veya alım heyeti programına ilişkin giderlerin desteklenebilmesi için programın başlangıç tarihinden en az bir ay önce işbirliği kuruluşu tarafından “HİSER Projesi Sektörel Ticaret ve Alım Heyeti Programları Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-17)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Bir yararlanıcının HİSER projesi kapsamında düzenlenecek olan sektörel ticaret veya alım heyeti programına katılabilmesi için ihtiyaç analizine ek olarak eğitim veya danışmanlık faaliyetlerinden en az birine katılmış olması gerekir.

(3) HİSER projesi sektörel ticaret veya alım heyeti programlarına yönelik desteklenen giderler, süre, katılımcı sayısı ve programa ilişkin hususlarda “Sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programları desteği” başlıklı 11 inci maddenin ilgili hükümleri geçerlidir.

HİSER projesi kapsamındaki faaliyetlere ilişkin destek başvurusu ve uygulama

MADDE 18- (1) HİSER projesi kapsamında gerçekleştirilen her bir faaliyete ilişkin destek başvurusu, faaliyetin tamamlanmasını müteakip işbirliği kuruluşu tarafından “HİSER Projesi Destek Başvuru Belgeleri (EK-18)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır. İstihdam desteği başvurusu ise en az üçer aylık dönemler itibarıyla yapılır ancak üç aydan az süreli istihdamlarda bu süre şartı aranmaz.

(2) “HİSER projesi sektörel ticaret heyeti ve sektörel alım heyeti faaliyetleri” başlıklı 17 nci madde kapsamında destek ödemesi yapılabilmesi için “HİSER Projesi Sektörel Ticaret veya Alım

Heyeti Programları Değerlendirme Raporu (EK-18H)”nun incelemeci kuruluş tarafından Genel Müdürlüğe sunulması ve söz konusu raporun Genel Müdürlük tarafından uygun bulunması gerekir.

(3) Genel Müdürlük; destek kapsamındaki faaliyetlere ilişkin olarak gerekli görülen durumlarda yerinde izleme ve değerlendirme yapar veya yaptırır. Yapılan izleme ve değerlendirmeler sonucunda, proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerin usulüne uygun ve onaylanan şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde ilgili faaliyet desteklenmez.

(4) Proje kapsamında hizmet alınan kuruluşun söz konusu hizmetleri başvuruda taahhüt edilen şekilde yerine getirmedeğinin tespiti halinde ilgili kuruluşun hizmet sunan olduğu yeni faaliyet başvuruları değerlendirmeye alınmaz.

(5) Onaylanmış “Proje Faaliyet Çizelgesi (EK-18A)”ne işbirliği kuruluşu tarafından gerekçesiyle birlikte yeni faaliyet ekleme talebinde bulunulabilir ve eklenmek istenen faaliyete ilişkin Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme sonucunda uygun bulunanlar için ön onay başvurusu yapılabilir.

HİSER projesinin değerlendirilmesi ve süre uzatımı

MADDE 19- (1) Proje sahibi işbirliği kuruluşu projenin değerlendirilmesini teminen “HİSER Projesi Sonuç Raporu (EK-19)”nu, projenin bitimini müteakip iletir. Söz konusu raporun iletilmemesi halinde aynı işbirliği kuruluşunun yeni HİSER proje başvuruları değerlendirmeye alınmaz.

(2) İşbirliği kuruluşu tarafından proje süresinin uzatılması talebinde bulunulması halinde söz konusu talep için birinci fıkrada belirtilen “HİSER Projesi Sonuç Raporu (EK-19)” ve ilave süreye ilişkin olarak düzenlenmiş “Proje Faaliyet Çizelgesi (EK-18A)”yle birlikte proje süresinin bitiş tarihinden en az bir ay önce değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe başvuru yapılır. Genel Müdürlük yapacağı değerlendirme sonucunda proje süresini iki yıla kadar uzatabilir.

Sanal fuar organizasyon desteği

MADDE 20- (1) İşbirliği kuruluşunun tek başına ya da diğer işbirliği kuruluşları ile birlikte düzenleyeceği ve yararlanıcının ve/veya işbirliği kuruluşunun katılımcı olacağı sanal fuar organizasyonu giderlerinin desteklenebilmesi için sanal fuarın başlangıç tarihinden en az iki ay önce işbirliği kuruluşu tarafından “Sanal Fuar Organizasyon Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-20B)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle ön onay başvurusu yapılır.

(2) Sanal fuar organizasyonu giderlerine ilişkin destek başvurusu, sanal fuarın gerçekleştirilmesini müteakip işbirliği kuruluşu tarafından “Sanal Fuar Organizasyon Desteği Başvuru Belgeleri (EK-20)” listesinde yer alan bilgi ve belgelerle yapılır.

(3) Bir sanal fuar organizasyonuna ön onay verilebilmesi ve organizasyonun desteklenebilmesi için;

a) Katılımcı sayısının 25’den ve fuar süresince sanal fuar portalına giriş yapacak çevrim içi ziyaretçi sayısının 150’den az olmaması,

b) Yabancı ziyaretçi sayısının toplam ziyaretçi sayısının yarısından az olmaması,

c) Fiziksel fuarlardaki unsurların dijital ortama yansıtılarak düzenlenmiş olması, gerekir.

(4) Bu madde kapsamında sanal fuar organizasyonuna ilişkin;

a) Sektörün, katılımcıların ve sanal fuarın tanıtımına yönelik gerçekleştirilen “Desteklenen Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri Listesi (EK-8Ç)”nde yer alan faaliyetlere ilişkin

giderler,

- b) Sanal fuarın planlamasına ve koordinasyonuna yönelik hizmet alımı giderleri,
- c) Eşleştirme ve ikili iş görüşmelerinin organizasyon giderleri,
- ç) Sanal fuarın gerçekleştirildiği platform kullanımına ilişkin giderler, desteklenir.

(5) Sanal fuarı düzenleyen işbirliği kuruluşu aşağıda belirtilen hususlarda görevli ve sorumludur:

a) Sanal fuarın bitimini müteakip on beş gün içinde ayrıntılı olarak hazırlanmış katılımcı ve ziyaretçi istatistikleri raporunu Genel Müdürlüğe ve incelemeci kuruluşa iletir.

b) Genel Müdürlük tarafından gerekli görülmesi halinde sanal fuar organizasyonu esnasında Bakanlık adına ücretsiz stant temin eder.

c) Genel Müdürlük tarafından organizasyonla ilgili verilebilecek diğer görevleri yerine getirir.

(6) Bu madde kapsamında destek başvurusuna konu edilen tanıtım faaliyetleri “Tanıtıma ilişkin hususlar” başlıklı 29 uncu maddede yer alan hükümlere göre değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru İşlemleri, Süreler ve Ödeme Esasları

Temel bilgi ve belgelerin ibrazı

MADDE 21- (1) “Temel Bilgi ve Belgeler (EK-1)” listesinde yer alan bilgi ve belgeler bir defaya mahsus olmak üzere;

a) İşbirliği kuruluşu ya da organizatör tarafından ilk ön onay veya proje onayı başvurusunda Genel Müdürlüğe ve ilk destek başvurusunda incelemeci kuruluşa,

b) Yararlanıcı tarafından destek kapsamına alınma başvurusunda incelemeci kuruluşa, iletilir. Yararlanıcının, işbirliği kuruluşunun ya da organizatörün sunduğu bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde değişikliği müteakip ilk başvuruda söz konusu bilgi ve belgeler yenilenir.

Ön onaya tabi desteklerde ve liste kapsamına alınmada usul

MADDE 22- (1) Bu Genelge kapsamında ön onaya tabi desteklerden yararlanılabilmesi için ön onay alınması zorunludur.

(2) “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 8 inci, “Milli katılım tanıtım desteği” başlıklı 10 uncu, “Sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programları desteği” başlıklı 11 inci, “HİSER projesi tanıtım faaliyeti” başlıklı 16 ncı ve “HİSER projesi sektörel ticaret heyeti ve sektörel alım heyeti faaliyetleri” başlıklı 17 nci maddeler kapsamındaki ön onay başvurularının değerlendirilebilmesi için söz konusu faaliyete ilişkin olarak faaliyetin düzenleneceği yerden sorumlu Bakanlık yurt dışı temsilciliğinin içerik, tarih ve yurt dışındaki hizmetlerin rayice uygunluğu bakımından görüşü alınır.

(3) Ön onay başvurularının değerlendirilmesinde; Kararın amacında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması, ilgili mevzuata uygunluğu, varsa Bakanlık yurt dışı temsilciliğinin görüşü, faaliyetin uluslararası hizmet ticaretine potansiyel katkısı ve Genel Müdürlükçe gözetilebilecek diğer hususlar dikkate alınır.

(4) Ön onay başvurusuna istinaden Genel Müdürlükçe talep edilen bilgi ve belgeler ile

başvuru sahibince yapılacak değişiklik talepleri faaliyetin başlangıç tarihinden en geç on beş gün önce iletilir.

(5) Ön onayın verilmesini müteakip onaya ilişkin hususlarda değişiklik talep edilmesi durumunda söz konusu talep, başvuran tarafından gerekçesiyle birlikte değerlendirilmek üzere onaya konu faaliyetin başlangıç tarihinden en geç yedi gün öncesine kadar sunulabilir. Değişiklik talepleri Genel Müdürlük tarafından yeniden değerlendirilir. Katılımcı şirketin, kurumun ya da kuruluşun temsilcisine ilişkin bu tarihten sonra yapılan değişiklikler bütçeye etkisine yönelik bilgiler ile birlikte faaliyetin başlangıç tarihinden önceki güne kadar sunulabilir.

(6) Yararlanıcı, işbirliği kuruluşu ya da ilgili olabilecek diğer kurum ve kuruluşlar tarafından “Desteklenen Pazara Giriş Belgeleri Listesi (EK-6B)” ve “Desteklenen Yurt Dışı Etkinlikler Listesi (EK-9B)” başlıklı listelere eklenmesi talep edilen belge ve etkinlikler için Genel Müdürlüğe yapılacak başvuru üzerine ya da resen Genel Müdürlükçe uygun görülenler ilgili listeye eklenerek Bakanlık internet sitesinden ilan edilir. Etkinlikler için başvurunun etkinliğin başlangıç tarihinden en az bir ay önce yapılması gerekir.

Destek başvurusu ve eksik tamamlama süresi

MADDE 23- (1) Destek başvurusu;

a) “Tescil ve koruma desteği” başlıklı 5 inci maddede yer alan tescile ilişkin giderler için yurt dışı tescil belgesinin tarihinden,

b) “Pazara giriş belgeleri desteği” başlıklı 6 ncı maddede ilgili belgenin düzenlenme, yenileme veya gözetim tarihinden,

c) “Yurt dışı etkinlik katılım desteği” başlıklı 9 uncu, “Milli katılım tanıtım desteği” başlıklı 10 uncu, “Sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programları desteği” başlıklı 11 inci, “HİSER projesi sektörel ticaret heyeti ve sektörel alım heyeti faaliyetleri” başlıklı 17 nci ve “Sanal fuar organizasyon desteği” başlıklı 20 nci maddelerde faaliyetin bitiş tarihinden,

ç) “Tescil ve koruma desteği” başlıklı 5 inci maddede yer alan korunmaya ilişkin giderler için ve “Birim desteği” başlıklı 7 nci, “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 8 inci, “HİSER projesi ihtiyaç analizi faaliyeti” başlıklı 13 üncü, “HİSER projesi eğitim ve danışmanlık faaliyeti” başlıklı 14 üncü, “HİSER projesi istihdam faaliyeti” başlıklı 15 inci ve “HİSER projesi tanıtım faaliyeti” başlıklı 16 ncı maddelerde ise desteğe konu edilen ödeme belgesi tarihinden, itibaren en geç altı ay içinde yapılır.

(2) Destek başvurusunun sonuçlandırılabilmesi için desteğe konu faaliyetin tamamlanması esastır.

(3) Birinci fıkranın (ç) bendi gereğince ödeme belgesi tarihi esas alınarak başvuru yapılması gereken ilgili destek unsurunda; faaliyetin uzun döneme yayılması veya bu dönem içinde yeni ödemeler gerçekleştirilecek olması halinde ödeme belgelerinin altı aylık süre şartına uyularak ve destek başvurusu yapılacağı taahhüt edilerek başvuru mercine sunulması gerekir. Destek başvurusu ise her hâlıkârda faaliyetin bitimini müteakip yapılır.

(4) Destek başvurusu kapsamında yapılan inceleme neticesinde tespit edilen eksik bilgi ve belgelerin söz konusu eksikliğin tebliğinden itibaren en geç üç ay içinde ibraz edilmesi gerekir. Bu süre içinde tamamlanmayan eksiklikler destek başvurusunun sonuçlandırılmasında dikkate alınmaz.

Başvuru mercii ve usulü

MADDE 24- (1) Bu Genelge kapsamında başvurular ile bildirim ve eksik tamamlama işlemleri aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Tüm ön onay başvuruları, HİSER proje onayı başvuruları, sonuç raporu ve süre uzatımı ile söz konusu başvurulara ilişkin bildirim işlemleri Genel Müdürlüğe yapılır.

b) Tüm destek başvuruları ile diğer sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin destek kapsamına alınma başvuruları ve söz konusu başvurulara ilişkin bildirim ve eksik tamamlama işlemleri incelemeci kuruluşa yapılır.

c) TİM veya HİB tarafından gerçekleştirilecek destek başvuruları ile söz konusu başvurulara ilişkin bildirim ve eksik tamamlama işlemleri Genel Müdürlüğe yapılır.

(2) Başvuru sahibi tarafından sunulacak her türlü bilgi ve belgenin başvuru sahibine ait KEP adresi aracılığıyla başvuru mercinin KEP adresine iletilmesi gerekir.

(3) KEP aracılığıyla iletilen belgelerden her birinin başvuru sahibini temsile yetkili kişi veya kişiler tarafından 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu standartlarına uygun nitelikli elektronik sertifika kullanılarak oluşturulan elektronik imza ile imzalanması ve elektronik imzalı dokümanların dosya uzantılarının .pdf veya .pdf.imz olması zorunludur.

(4) Elektronik imza usulüne uygun iletilmeyen fakat süresi içinde sunulan ön onay başvuruları değerlendirmeye alınır ancak söz konusu ön onaya konu faaliyete ilişkin destek ödemesinin yapılabilmesi için ön onay başvurusunun elektronik imza usulüne uygun olarak iletilmiş olması gerekir. Destek başvuru ya da eksik belge ibraz süresinin bitimine bir aydan daha az süre kaldığı durumlarda elektronik imza usulüne uygun iletilmeyen evrak için elektronik imza usulüne uygun şekilde tekrar iletilmesine yönelik başvuru mercinin bildirim yazısı tarihinden itibaren bir ay süre verilir.

(5) Genel Müdürlük ve incelemeci kuruluş, bildirimlerini KEP aracılığıyla yapar. Elektronik yolla tebligat, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu "Elektronik tebligat" başlıklı 7/a maddesi gereğince bildirim muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır. Genel Müdürlük ve incelemeci kuruluş kayıtlarındaki adreslerin ve KEP adreslerinin güncel halde tutulması başvuru sahibinin yükümlülüğündedir.

(6) 19/3/2011 tarihli ve 27879 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Yapılan Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Belgelerin muhafazası ve sorumluluk" başlıklı 7 nci maddesi uyarınca evrak aslının Genel Müdürlüğe ya da incelemeci kuruluşa ibrazı aranmaz ve destek unsurlarına ilişkin KEP aracılığıyla ibraz edilen her türlü belgenin eksiksiz bir şekilde muhafaza yükümlülüğü ile denetime karşı sorumluluğu destek başvurusunda bulunulmasından itibaren on yıl boyunca başvuru sahibine aittir.

(7) Bu Genelgede belirtilen sürelerin hesaplanmasında evrakın başvuru mercinin evrak kayıtlarına giriş tarihleri esas alınır.

Ödeme esasları

MADDE 25- (1) Desteğe konu edilen ödemelerin işbirliği kuruluşu, yararlanıcı veya organizatör tarafından bankacılık kanalıyla yapılması esastır.

(2) Ödeme belgesi olarak dekont, e-dekont, hesap dökümü, swift belgesi, kredi kartı ekstresi ve çek kabul edilir. Cirolu çekler ile şirket ortağı ya da çalışanına ait kişisel kredi kartıyla yapılan

ödemeler destek kapsamında değerlendirilmez.

(3) Ödeme belgesi üzerinde sadece işlem tarihinin yer alması durumunda işlem tarihi; hem işlem hem de valör tarihinin yer alması durumunda valör tarihi esas alınır. Çek ile yapılan ödemelerde banka onaylı çek fotokopisi ve banka onaylı hesap dökümünün veya ödeme belgesinin ibrazı zorunlu olup işlemler çekin ödendiğini gösterir banka hesap dökümündeki veya ödeme belgesindeki ödeme tarihi esas alınarak yapılır.

(4) Yurt dışında düzenlenen ödeme belgelerinin Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından onaylanması halinde belgede banka onayı aranmaz.

(5) Desteğe konu ödemelerin bankacılık kanalıyla yapılması esas olup uluslararası standartlarda bankacılık sisteminin yerleşmediği ülkelerde bankacılık sistemi dışında yapılan ödemelerin desteklenebilmesi için Bakanlık yurt dışı temsilciliğinin ödeme belgesinin o ülke şartlarında muteber olduğuna ilişkin onayı gerekir.

(6) “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Alım Satıma Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kurlar” tablosunda yer almayan ülke para birimleri Türk Lirasına çevrilirken “www.oanda.com” sitesinde yer alan kurlar esas alınır.

(7) Sosyal medyada ve arama motorlarında gerçekleştirilen reklamlara ilişkin döviz cinsinden yapılan ödemelerin ay bazında üçten fazla olması halinde ödeme tutarları Türk Lirasına çevrilirken ilgili ayın on beşinci gününün; bu tarihin iş gününe rastlamaması halinde ise izleyen ilk iş gününün kuru esas alınır.

(8) Destek başvuru dosyasının inceleme işlemlerinin tamamlanmasını müteakip destek ödemesi yapılabilmesi için başvuru sahibinin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunup bulunmadığı sorgulanır. Gerek görülmesi halinde borç durumuna ilişkin belge talep edilir.

(9) Destek ödemesi yapılacak başvuru sahibinin anılan kurumlara vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair ya da borçları yeniden yapılandırılmış ise yeniden yapılandırma sözleşmesine uyulduğuna ilişkin belgenin temin edilmesini müteakip destek tutarı hesaplanır.

(10) Destek ödemesi yapılacak başvuru sahibinin borcunun bulunduğu tespit edilmesi halinde mahsup işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Ödenecek destek tutarının borçların tamamını karşılaması halinde her iki kuruma ilgili tutar gönderilir. Bakiye varsa başvuru sahibine ödeme yapılır.

b) Ödenecek destek tutarının borçların tamamını karşılamaması halinde ise borç durumunu gösterir belgelerde yer alan tutarların destek tutarına orantılanması suretiyle her iki kuruma dağıtım yapılır.

c) Mahsup işlemi gerçekleşmeden kurumlardan birisi tarafından haciz konulmuşsa haczi koyan kurumun alacağı tamamı ödenir. Hacedilen tutarın ilgili kuruma gönderilmesinden önce diğer kurum tarafından da haciz konulması halinde ise ilk haczi koyan kurumun alacağı tamamı ödenir. Bakiye varsa koyduğu hacze istinaden diğer kuruma gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Destek süresinin ve limitlerinin uygulanması

MADDE 26- (1) “Tescil ve koruma desteği” başlıklı 5 inci, “Pazara giriş belgeleri desteği” başlıklı 6 ncı, “Birim desteği” başlıklı 7 nci ve “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 8

inci maddelerde yer alan desteklere ilişkin süre ve destek üst limit hesaplamaları destek yılı temelinde yapılır. Destek yılı, destek başlangıç tarihi ile bir sonraki takvim yılının aynı günü arasındaki süreyi ve bu zaman aralığını takip eden her mükerrer dönemi ifade eder.

(2) Destek başlangıç tarihi olarak;

a) “Birim desteği” başlıklı 7 nci maddede her bir birim özelinde ilk destek ödemesine konu edilen kira döneminin başlangıç tarihi,

b) Birinci fıkrada sayılan diğer destek unsurları özelinde ilk destek ödemesine konu edilen en eski tarihli ödeme belgesi tarihi, esas alınır.

(3) Birinci fıkrada sayılan destek unsurlarına ilişkin yıllık destek üst limitlerinin belirlenmesinde her bir destek yılının başladığı tarihin içinde bulunduğu takvim yılında Kararın “Ödeme esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında güncellenerek uygulanan destek üst limiti esas alınır.

(4) Destek üst limitlerinin takibinde;

a) “Birim desteği” başlıklı 7 nci maddede yer alan destek unsuru için destek ödemesine konu edilen her bir ayın kira dönemi başlangıç tarihi,

b) Birinci fıkrada sayılan diğer destek unsurları için ödeme belgesi tarihi, esas alınır. Destek tutarı destek ödemesine konu ilgili tarihi içinde barındıran destek yılı limitinden düşülür.

(5) Beş yıllık destek süresi;

a) “Birim desteği” başlıklı 7 nci maddede her bir ülke özelinde söz konusu ülkede yer alan birimlerden ikinci fıkra ile belirlenen destek başlangıç tarihleri içinden en eski tarihli olanından,

b) “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 8 inci maddede ikinci fıkrada belirlenen destek başlangıç tarihinden, itibaren başlar.

(6) “HİSER projesi istihdam faaliyeti” başlıklı 15 inci maddede destek ödemesine konu edilen her bir istihdam ayının başlangıç tarihinde Kararın “Ödeme esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında güncellenerek uygulanan aylık destek üst limiti esas alınır.

(7) “Yurt dışı etkinlik katılım desteği” başlıklı 9 uncu, “Milli katılım tanıtım desteği” başlıklı 10 uncu, “Sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programları desteği” başlıklı 11 inci, “HİSER projesi sektörel ticaret heyeti ve sektörel alım heyeti faaliyetleri” başlıklı 17 nci ve “Sanal fuar organizasyon desteği” başlıklı 20 nci maddelerde yer alan destek unsurları için faaliyetin başlangıç tarihinin bulunduğu takvim yılında Kararın “Ödeme esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında güncellenerek uygulanan destek üst limiti esas alınır.

(8) “HİSER projesi ihtiyaç analizi faaliyeti” başlıklı 13 üncü, “HİSER projesi eğitim ve danışmanlık faaliyeti” başlıklı 14 üncü ve “HİSER projesi tanıtım faaliyeti” başlıklı 16 ncı maddeleri kapsayan HİSER projesi için her takvim yılı başında; önceki takvim yılı ödenen toplam destek tutarı proje limitinden düşülür ve hesaplanan bakiye Kararın “Ödeme esasları” başlıklı 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde güncellenir.

(9) “Birim desteği” başlıklı 7 nci madde kapsamında desteklenen bir birimin bu maddenin beşinci fıkrası çerçevesindeki süreden dolayı bir yıldan daha az desteklenmesi gerektiği durumlarda kalan süre için destek yılı limiti, gün bazında orantılanmak suretiyle belirlenir.

(10) Genelgede düzenlenen tutarlar her takvim yılı başında son on iki aylık ortalama Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) değişimi ile yine son on iki aylık ortalama Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) değişiminin ortalaması oranında güncellenir.

İlave destek oranları

MADDE 27- (1) “Tescil ve koruma desteği” başlıklı 5 inci, “Birim desteği” başlıklı 7 nci, “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 8 inci ve “Yurt dışı etkinlik katılım desteği” başlıklı 9 uncu maddelerde belirtilen faaliyetlerin “Hedef Ülkeler Listesi (EK-3)”nde yer alan ülkelere yönelik gerçekleştirilmesi halinde destek oranına 10 baz puan ilave edilir.

(2) Faaliyetin birden çok ülkeyi kapsamaması durumunda söz konusu ülkelerin tamamının “Hedef Ülkeler Listesi (EK-3)”nde yer alması şartıyla ilave destek oranı uygulanır.

(3) “Tescil ve koruma desteği” başlıklı 5 inci ve “Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği” başlıklı 8 inci maddelerde düzenlenmiş olan destek unsurları için ödeme belgesi tarihinde; “Birim desteği” başlıklı 7 nci maddede düzenlenen destek unsuru için desteğe konu kira dönemi tarihlerinde; “Yurt dışı etkinlik katılım desteği” başlıklı 9 uncu maddede düzenlenen destek unsuru için ise faaliyet tarihlerinde geçerli olan “Hedef Ülkeler Listesi (EK-3)”nde yer alan ülkeler için ilave destek oranı uygulanır.

(4) “Desteklenen Pazara Giriş Belgeleri Listesi (EK-6B)”nde yer alan ve iklim değişikliğini azaltma, iklim değişikliğine uyum ile kirliliğin önlenmesi ve kontrol altına alınmasına yönelik olduğu belirtilen pazara giriş belgelerine ilişkin destek oranına 10 baz puan ilave edilir.

Yurt dışı birim yerinde inceleme, onay ve görüş işlemleri

MADDE 28- (1) Arama motoru ve sosyal medya reklamları kapsamında elektronik ortamda kontrol edilebilen belgeler, resmi internet sitelerinden kontrol edilebilen tescil ile pazara giriş belgeleri ve elektronik biletler hariç olmak üzere yurt dışında düzenlenen belgelerin ilgili ülke mevzuatına ve harcamanın ortalama rayiçe uygunluğu açısından belgenin düzenlendiği yerden sorumlu Bakanlık yurt dışı temsilciliğine onaylatılması gerekir.

(2) Bakanlık yurt dışı temsilciliği onayına tabi belgelerin ilgili olduğu faaliyet gerçekleştirilmeden en az yedi gün önce Bakanlık yurt dışı temsilciliğine bildirim yapılır. Bildirimi bu fıkrada belirtilen sürede yapılmayan faaliyetlere konu belgelerin onaylanması hususu Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından değerlendirilir.

(3) Harcamaya ilişkin belgelerin düzenlendiği yer ile faaliyetin gerçekleştiği yer farklı ise belge onayı söz konusu belgelerin düzenlendiği yerden sorumlu Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından gerçekleştirilir. Düzenlenen bir sözleşmede hizmet alınan taraf yabancı ise söz konusu sözleşmenin yabancı şirketin yerleşik olduğu yerden sorumlu Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından onaylanması gerekir. Her iki durumda da onaylamaya yetkili Bakanlık yurt dışı temsilciliği, faaliyetin gerçekleştirildiği yerden sorumlu Bakanlık yurt dışı temsilciliği ile irtibata geçerek faaliyete ilişkin bilgi alır.

(4) Bakanlık yurt dışı temsilciliğinin bulunmadığı yerler ile kadroların münhal olduğu yerlerde yurt dışı belge onayı, birim yerinde inceleme ve ilgili faaliyet, etkinlik veya programa ilişkin görüş verme işlemleri ülkede faaliyet gösteren diğer Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından yapılır. Ülkede başka Bakanlık yurt dışı temsilciliği bulunmadığı takdirde ise söz konusu işlemlere ilişkin hususları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

(5) Yurt dışında düzenlenen bir belgeye konu harcamanın rayiç tutarının belgede yer alan

tutardan daha düşük olduğunun belirtilmesi halinde harcama, rayice aykırı kabul edilir ve destek kapsamında değerlendirilmez.

(6) Destek başvurusunda yer alan Bakanlık yurt dışı temsilciliği onayına tabi belgeler onay işlemi için Genel Müdürlük tarafından elektronik belge yönetim sistemi ya da incelemeci kuruluş tarafından KEP aracılığıyla Bakanlık yurt dışı temsilciliğine gönderilir.

(7) Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından onaylanması uygun görülen belgeler “5448 sayılı Karar çerçevesinde onaylanmıştır.” şerhini içeren üst yazı ekinde elektronik ortamda imzalanarak elektronik belge yönetim sistemi ya da KEP aracılığıyla ilgisine göre Genel Müdürlüğe ya da incelemeci kuruluşa iletilir.

(8) Elektronik belge yönetim sistemi ya da KEP aracılığıyla gönderimin mümkün olmadığı durumlarda onaylamaya ilişkin hususları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir

(9) Bakanlık yurt dışı temsilciliği, gönderilen belgeyi görerek yeminli tercüman tarafından tercüme edilmiş belgeyi onaylayabilir. Bu durumda belgenin onaylanması şartı aranmaz.

(10) “Birim desteği” başlıklı 7 nci madde kapsamında kira ya da komisyon sözleşmesinin 5 sayfa geçmesi durumunda sadece kiralayan, kiracı, kiralanan yerin adresi, alanı (m²), kira tutarı, kullanım amacı, gider kalemleri, kira başlangıç ve sona eriş tarihleri ile kira ödeme şekli bilgilerinin yer aldığı sayfaların tercüme edilmesi yeterlidir.

(11) Bakanlık yurt dışı temsilciliği, yararlanıcının birimine ilişkin ilk destek başvurusuna yönelik belgeleri onaylamadan önce ve destek devam ettiği sürece her destek yılında birimi yerinde inceler. Bu inceleme söz konusu birimde gerçekleştirilen faaliyetlerin ilgili mevzuata ve giderlerin rayiç bedele uygunluğunun değerlendirilmesini içerir. İnceleme sonucunda düzenlenen “Birim Yerinde İnceleme ve Değerlendirme Formu (EK-7B)” Bakanlık yurt dışı temsilciliği tarafından incelemeci kuruluşa iletilir. Bakanlık yurt dışı temsilciliğinin birime olumsuz görüş vermesi halinde ilgili birim desteklenmez ve ilgili birimin bekleyen başvuruları reddedilir. Bu fıkra çerçevesinde destek kapsamından çıkarılan birim için yapılan bildirim tarihinden itibaren en az altı ay sonra aynı birim adına destek başvurusu yapılabilir.

(12) Birim desteği kapsamında altı ay ve daha fazla dönemi kapsayan kira ödemelerinin tek seferde yapılması halinde destek ödemesi altışar aylık dönemler itibarıyla düzenlenmiş “Birim Yerinde İnceleme ve Değerlendirme Formu (EK-7B)”nın iletilmesini müteakip gerçekleştirilir.

(13) “Birim desteği” başlıklı 7 nci madde kapsamında destek ödemeleri devam eden birimlerin kira sözleşmelerinin değişmesi durumunda yeni kira sözleşmesi Bakanlık yurt dışı temsilciliği onayına sunulmak üzere başvuru sahibi tarafından incelemeci kuruluşa sunulur.

Tanıtıma ilişkin hususlar

MADDE 29- (1) Bu Genelgede düzenlenen tanıtım faaliyetlerinin doğru hedef kitleye ulaşması, uygun bir mecrada gerçekleştirilmesi ve içeriğindeki tanıtım amaçlı mesajın etkin iletişim yöntemleri kullanılarak verilmesi desteklerden yararlanılması açısından esastır.

(2) Görsel, yazılı, işitsel ve dijital tanıtımların yabancı dillerin yanı sıra Türkçe de kullanıldığının ya da yayımlandığının tespiti halinde yapım giderlerine yönelik destek hesaplaması harcamanın %50’si üzerinden yapılır.

(3) Sosyal medya ve arama motoru reklamları tasarımı, güncellenmesi, içeriklendirilmesi ve yönetimine ilişkin giderler faaliyet dönemine göre aylık en fazla 10.000 TL tutarında desteklenir. Sosyal medyada verilen reklamların desteklenebilmesi için reklamın sosyal medya mecrasında öne

çıkarılan sponsorlu reklam olması; sosyal medya tasarımı, güncellenmesi, içeriklendirilmesi ve yönetimine ilişkin giderlerinin desteklenebilmesi için ise sponsorlu reklamlar aracılığıyla sosyal medya sayfasına yönelik düzenli olarak tanıtım yapılması gerekir.

(4) Bu Genelge kapsamında desteklenen katalog, broşür ve tanıtım malzemelerinin destek kapsamında değerlendirilebilmesi için ilgili malzemelerin destek başvurusuna konu faaliyette kullanıldığına ilişkin bilgi ve görsel örneklerin sunulması gerekir. Tanıtım malzemelerine ilişkin giderler etkinlik başına; yararlanıcı için en fazla 50.000 TL, işbirliği kuruluşu ve organizatör için en fazla 200.000 TL tutarında desteklenir.

(5) Tanıtım faaliyetleri kapsamında;

a) Tanıtıma özel ulaşım ve konaklama giderleri (“Sektörel alım heyeti ve sektörel ticaret heyeti programları desteği” başlıklı 11 inci ve “HİSER projesi sektörel ticaret heyeti ve sektörel alım heyeti faaliyetleri” başlıklı 17 nci maddelerdeki temsilcilere ilişkin ulaşım ve konaklama giderleri hariç olmak üzere),

b) Tanıtım malzemelerinin nakliye bedelleri,

c) Sadece Türkçe yapılan tanıtım harcamaları,

ç) Yurt içine yönelik tanıtım harcamaları,

d) Yurt dışında Türkçe yayın yapan yayın organlarında yapılan tanıtım harcamaları,

e) Arama motoru optimizasyonu faaliyetlerine ilişkin giderler, desteklenmez.

Ulaşım ve konaklamaya ilişkin hususlar

MADDE 30- (1) Ulaşım ve konaklama giderlerinin desteklenebilmesi için bu Genelge kapsamındaki etkinliğe veya programa katılımcı adına iştirak eden temsilcilerin etkinliğin veya programın tamamına katılım sağlamaları gerekir.

(2) Ulaşım tarihlerinin yurt dışında veya yurt içinde düzenlenen destek kapsamındaki etkinliğin veya programın başlangıç tarihinden en erken üç gün öncesinde ve bitiş tarihinden itibaren en geç üç gün sonrasında olması gerekir. Seyahate ilişkin olarak yapılması zorunlu yurt içi ve yurt dışı aktarma ve bağlantılar destek kapsamındadır.

(3) Ulaşımın yurt dışında düzenlenen destek kapsamındaki etkinliğe veya programa yönelik olması durumunda ulaşımın Türkiye ile etkinliğin veya programın düzenlendiği ülke arasında gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Yurt dışında düzenlenen etkinliğe veya programa destek kapsamında katılan temsilcinin aynı türdeki birden fazla etkinliğe veya programa katılması halinde ulaşım giderlerinin desteklenebilmesi için ilgili şehre veya ülkeye gidiş tarihinin bir önceki etkinliğin veya programın bitiş tarihinden en geç üç gün sonra olması gerekir.

(5) Gidiş ve dönüş tarihlerinin ikinci ve dördüncü fıkrada belirtilen tarihlerden farklı olması ya da etkinliğin veya programın düzenlendiği ülke ile Türkiye arasında olmaması durumunda harcamanın emsal ulaşım harcamasından daha yüksek olduğunun tespiti halinde emsal bedel esas alınır.

(6) Yurt içindeki etkinliklerde organizasyonu yapan işbirliği kuruluşunun uluslararası ulaşımı desteklenmez.

(7) Konaklama giderlerinin etkinliğin en fazla bir gün öncesinde başlayan ve etkinliğin bittiği tarihi kapsayan kısmı desteklenir.

Çeşitli hükümler

MADDE 31- (1) Taraflarca imzalanarak karşılıklı olarak elektronik ortamda iletilen sözleşmeler başvuru sahibini temsile yetkili kişi veya kişilerin ıslak imzasını taşıması şartıyla kabul edilir. Ayrıca hizmet sunanlar tarafından tüm kullanıcılar için işin genel hüküm ve koşulları ile hizmet şartlarını belirlemek amacıyla standart olarak düzenlenerek ilgili internet sitesinde yayımlanan belgeler sözleşme olarak kabul edilir ve bu sözleşmelerde imza aranmaz.

(2) Destek başvurusu kapsamında sunulan faturalarda; faaliyetin türü, içeriği, bedeli, tarihi gibi hususlarda yeterli bilgi olması halinde sponsorluk, iş ve kira sözleşmeleri haricinde ayrıca sözleşme aranmaz.

(3) Desteğe konu faaliyete ilişkin olarak sunulan faturalarda söz konusu faaliyetin niteliğinin belirlenebilir olması gerekir. Destek talebinde bulunulan faaliyet ile fatura arasında ilişki kurulamaması durumunda söz konusu harcama desteklenmez.

(4) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa uygun olarak düzenlenen serbest meslek makbuzu ile yasal olarak fatura düzenleyemeyen yurt içindeki kuruluşlarca tanzim edilen makbuz ve para alındı belgesi fatura yerine kabul edilir. Bu Genelgede belirtilen tanıtım faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen arama motoru ve sosyal medya harcamaları için faturalandırma işleminin özeti niteliğindeki ekstreler de fatura olarak kabul edilir.

(5) Bu Genelge kapsamındaki destek unsurlarından yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştiren ile faturayı düzenleyen, istihdam edilen veya kiraya veren taraf arasında ilişkili kişi bağının olmaması gerekir. Destek başvurularına konu harcama belgelerinde ilişkili kişi bağının olması halinde yararlanıcının söz konusu ilişkinin kapsamı ile ilgili olarak başvuru mercine beyanda bulunması zorunludur.

(6) İngilizce haricindeki yabancı dillerde düzenlenen belgelerin yeminli tercüman tarafından Türkçe tercümelerinin yapılması gerekir. Gerekli görülmesi halinde İngilizce olarak düzenlenen belgelerin de yeminli tercüman tarafından yapılmış Türkçe tercümesi istenebilir.

Yetki

MADDE 32- (1) Bu Genelgede düzenlenen hususlara ilişkin talimat vermeye; Genelgeye ek ihdas etmeye; Genelgenin eklerinde değişiklik yapmaya; Genelge kapsamında ortaya çıkan ihtilafları tespit edilen haklı durumlar ile Bakanlıkça belirlenen mücbir sebep hallerini gözetmek suretiyle inceleyip sonuçlandırmaya; yurt dışı etkinlik, yurt dışı etkinlik organizasyonu, ticaret ve alım heyeti ile sanal fuar organizasyonunda aranan süre, sayı ve niteliğe ilişkin şartları sektör özellikleri ve zaruri durumları göz önüne alarak münferiden yeniden değerlendirmeye; işbirliği kuruluşuna ve organizatöre bu Genelge kapsamındaki faaliyetlere yönelik görev ve talimatlar vermeye Genel Müdürlük yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 33- (1) 24/5/2022 tarihli ve 74885135 sayılı Bakanlık makamı onayı ile yürürlüğe giren 5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Kararın Diğer Sektörlere Yönelik Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

a) Faaliyeti gerçekleşmiş veya destek başvurusu yapılmış fakat incelemesi henüz

sonuçlandırılmamış,

b) Ön onayı verilmiş,

c) Ödeme belgesi tarihi Genelgenin yürürlük tarihi veya söz konusu tarihten önce olacak şekilde ödemesinin tamamı veya bir kısmı yapılmış,

harcamalara ilişkin başvurularda “Yürürlükten kaldırılan mevzuat” başlıklı 33 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan mevzuatın varsa lehe olan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) “Yürürlükten kaldırılan mevzuat” başlıklı 33 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan mevzuat hükümleri çerçevesinde destek süresi başlayan ve destek başlangıç tarihi belirlenen destekler için söz konusu tarih, destek başlangıç tarihi olarak uygulanmaya devam edilir.

Yürürlük

MADDE 34- (1) Bu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35- (1) Bu Genelge hükümlerini Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürü yürütür.